

List Brunona Schulza do Stefana Szumana z 24 listopada 1933 roku

Wielce Szanowny Panie Profesorze!

Bardzo serdecznie dziękuję WPanu Profesorowi za książkę¹. Nie spodziewałem się tak potężnego tomu, cieszę się i z prawdziwą przyjemnością zasiądem do czytania.

U pani N.² w Warszawie znalazłem tom Pańskich poezyj³ między tymi książkami, które p. N. przygotowała sobie jako najbliższe pensum⁴ lektury. W mojej obecności przeczytała kilka początkowych wierszy, które ją bardzo zaintrygowały. Wyszczególniła zwłaszcza *Ciszę na stole* i *Szlafrok* w słowach pełnych aprobaty i sympatii. Uważałem to za wskazany moment do uchylecia incognita⁵, czym była bardzo zdziwiona i zainteresowana. Gdy dalszej lekturze przeszkodziła wizyta p. Ordyńskiego⁶ – zapewniła, że do tomu powróci.

Zdaje się, że wiedziała już coś o WPanu od Witkiewicza⁷, który ją niedawno odwiedził.

W najbliższym czasie wyjeżdża p. N. do Zakopanego na cały sezon. Byłoby dla mnie bardzo ciekawe – spotkanie się Państwa osobiste i ten dramat intelektualny, który by się rozwinął ze starcia się dwóch takich umysłów.

Oczekuję lada dzień ukazania się mojej książki, z którą mi „Rój” od sierpnia zwleka. Ale wobec tego, że już jest w druku – mam nadzieję, że jednak wyjdzie.

Bardzo serdecznie pozdrawiam i łączę najmiłsze ukłony dla W Pani Profesorowej i Grażynki

Bruno Schulz

Drohobycz, 24 XI 1933

1 Mowa prawdopodobnie o którejś z naukowych prac Szumana.

2 Zofia Nałkowska (1884–1954) – pisarka, dramaturg, eseistka. Wybitna przedstawicielka psychologizmu w prozie współczesnej. W latach drugiej wojny światowej brała udział w konspiracyjnym ruchu literackim. Była protektorką Schulza; dzięki jej poparciu wydano drukiem *Sklepy cynamonowe*.

Odtąd pozostawała z Schulzem w przyjaźni i prowadziła z nim korespondencję. Listy Schulza, pisane do niej w latach 1933–1939, spłonęły w czasie powstania w Warszawie.

- 3 Mowa o *Drzwiach uchylonych* Stefana Szumana.
- 4 *pensum* (z łac.) – obowiązkowe zadanie, praca do wykonania (przypis J.J.).
- 5 *incognito* (łac.) – określenie wyrażające sytuację, kiedy osoba, grupa osób lub jakikolwiek inny podmiot występuje, nie ujawniając swojej tożsamości (przypis J.J.).
- 6 Ryszard Ordyński (1878–1953) – reżyser teatralny i filmowy, scenarzysta; pracował między innymi w Hollywood i w Metropolitan Opera w Nowym Jorku.
- 7 Stanisław Ignacy Witkiewicz (1885–1939) – jeden z najwszechstronniejszych twórców polskich XX wieku, dramaturg, prozaik, filozof, teoretyk sztuki, malarz. Autor prekursorskich dzieł, zwłaszcza w dramaturgii. Był pierwszym wielkim entuzjastą twórczości literackiej Schulza, publicznie przyznającym autorowi *Sklepów cynamonowych* najwyższą rangę artystyczną już wówczas, gdy początkujący pisarz został dostrzeżony zaledwie w wąskich kręgach literackich i paraliterackich, a w publikacjach akceptujących jego dzieło – nawet w głosach wyraźnie afirmatywnych – format jego twórczości przez nikogo jeszcze nie był doceniany w pełni.

Tekst listu oraz przypisy według wydania: Bruno Schulz, *Dzieła zebrane*, tom 5: *Księga listów*, zebrał i przygotował do druku Jerzy Ficowski, uzupełnił Stanisław Danecki, Gdańsk 2016. Przypisy oznaczone inicjałami S.D. opracował Stanisław Danecki, J.J. – Jerzy Jarzębski.